

GRUNDTVIG-LITTERATUR 1954

En bibliografisk oversigt ved cand. mag. Steen Johansen.

I. Bibliografi.

Steen Johansen: Bibliografi over N. F. S. Grundtvigs skrifter. IV. Rettelser og tilføjelser. Register. 1954. (308 s.).

Anmeldt bl. a. af følgende: *S. H.* (o: *Søren Holm*) i *Bogens Verden* 1954, 291; *Chr. Kirchhoff-Larsen* i *Børsen* 27. juni 1954; *Will. Michelsen* i *Lychnos. Lärdomshistoriska samfundets årsbok 1954—55* (Uppsala 1955), 318; *N. J. R.* (o: *Rald*) i *Præsteforeningens Blad* 9. juli 1954; *Vagn Riisager* i *Krist. Dagbl.* 6. sept. 1954; *Peter Rohde* i *Information* 9. juli 1954; *Helge Toldberg* i *Nationaltidende* 8. sept. 1954. — Hele værket anm. af *Jens Nyholm* (paa engelsk) i *Scandinavian Studies* vol. 27, no. 3, aug. 1955, p. 167—169.

Steen Johansen: Om Grundtvig-bibliografiens tilblivelse.

Gr.-Studier 1954, 7—21.

Steen Johansen: Grundtvig-litteratur 1952. En bibliografisk oversigt.

Gr.-Studier 1954, 109—115.

Grundtvig-registreringen.

Gr.s håndskrifter skal registreres.

Højskolebl. 30. apr. 1954.

Om registreringen, se ogsaa *G. Albeck's* artikel i III i det flg. samt det i IV q omtalte referat af Gr.-Selskabets aarsmøde 1954 (i *Krist. Dagbl.*).

Grundtvig-udstillingen.

I samarbejde med det kgl. Bibliotek arrangerede Gr.-Selskabet en *udstilling af bøger og manuskripter af Gr.*, desuden billeder og genstande i tilknytning til Gr.s liv m. v., i *det kgl. Bibliotek* 8.—26. maj 1954. Udstillingen indledtes om aftenen den 7. maj kl. 19 med en aabningshøjtidelighed (i d. kgl. Bibl.s læsesal) for indbudte gæster, hvor bl. a. prof. *Fr. Bull*, Oslo, talte om Gr. og Bjørnson. — — Notitser og artikler om denne udstilling, se bl. a. *Højskolebl.* 9. apr., *Nationaltid.* 8. maj, *Menighedsbl.* 9. maj, *Krist. Dagbl.* 10. maj, *Politiken* 11. maj (af Kai Friis Møller), *Frederiksborg Amtstid.* 12. maj, *Præsteforeningens Blad* 14. maj, *Højskolebl.* 4. juni 1954.

II. Udgivelser, optryk.

Urban Schrøder (red.): Danske Prædikener gennem Tiderne. Udg. med bistand af *Hal Koch*. 1954. — 328 s. — Heri s. 186—199 trykt (forkortet) Gr.s præd. 11. sønd. e. Trin., fra Christ. Præd. ell. Søndags-Bog III, 1830, 470—490. — S. 200—204 præd. skærtorsdag 1851 (fra Gr.s Vartovs-Præd., 1924, 290—293). — S. 205—209 præd. paaske-sønd. 1860 (fra samme 508—511).

III. Samlede fremstillinger, karakteristikker, mindeartikler; Gr.-forskning i alm.

Litteraturen i Danmark — og de øvrige nordiske lande. Hvem skrev hvad før 1914. Red. af Henning Fonsmark. (Politikens litteraturbøger). 1954. — Heri om Gr. ved *Oluf Friis* 64 f. — Desuden en biografi 216—218 (m. portrætter). — I afsnit III (309 ff.) referater af indholdet af flere af Gr.s hovedværker.

Gustav Albeck: Gamle Gr. jubilerer.

Jyllandsposten 5. juli 1954. — I anledn. af 100-aaret for Gr.s litt. debut 1804. Heri ogsaa om Gr.-forskningen og Gr.-registreringen. — Hertil *H. Lund Hansen* s.st. 11. juli, med svar fra *Helge Toldberg* s.st. 16. juli.

R. Anker-Møller: Et foredrag, som ikke blev holdt paa Gr.s fødselsdag.

Aalborg Amtstid. 3. nov. 1954.

Henning Høirup: Fra grundtvigfeber til grundtvigforskning. (Radioforedrag 12. apr. 1954).

Menighedsbl. 9. maj 1954. (Som antydet først holdt som foredrag i radioen, i serien: Nye perspektiver — i videnskab og kunst).

Holbergs kirkehistorie blev Gr.s ABC!

Holbæk Amts Venstreblad 10. sept. 1954. — Referat af foredrag af forstander *Jørgen Jessen*, Vallekilde, i Holbæk Højskoleforening 9. sept. — Om Gr. i det hele, hans syn etc.

P. M. Mitchell: Dansk Litteratur i Udlandet.

Berl. Tidende 17. sept. 1954. — Heri ogsaa om kendskab til Gr.s værker i udlandet.

Helge Toldberg: *Grundtvig. An Introduction by P. G. Lindhardt*, . . . London 1951. — Recension i *Orbis Litterarum* IX (1954), 247—249.

Helge Toldberg: Dansk klovneri.

Dagbladet (Oslo) 11. okt. 1954. — Svar paa E. Smith's anmeldelse s.st. af *J. Kruuse*: *Gentagelser* (1954). — Heri ogsaa om Gr.

IV. Specialia vedrørende Gr.s liv og forfatterskab.

a. Slægt; forhold til slægtninge.

Paul Nedergaard: 100 danske præsteslægter. En lille slægtshaandbog opstillet i uddrag af stamtavler. 1954. (Særhefte — m. egen paginering — af sammes: En dansk præste- og sognehistorie). 99 s. — Heri 41—42 om slægten Gr.

Artikel om Gr.s slægt (forfædre) i Nykøbing S. (baseret paa skoleinspektør *Anton Birch's* undersøgelser) samt referat af afsløring d. 16. sept. 1954 af *mindeplade* for Gr.-slægten paa Landmandsbankens bygning, Algade 48, Nykøbing S., hvor slægtsgaarden laa, — endvidere referat (efter afsløringen) af mindegudstjeneste ved biskop *Gudmund Schiøler*, hvor ogsaa *Anton Birch* talte.

Holbæk Amtstidende 17. sept. 1954; en anden fremstilling, se Holbæk Amts Venstreblad 17. sept. 1954. — En kort omtale, se Berl. Aftenavis 18. sept. 1954.

Uffe Hansen: Fra Egebjerggaard.

Holbæk Amts Vestreblad 2. jan. 1954. — Om Gr.s slægt paa Egebjerggaard, især om Gr.s moder.

Aage Lambert-Jensen: Marie Toft paa Rønnebæksholm, der blev N. F. S. Gr.s Hustru.

Næstved Tidende 8. juli 1954.

Litt. om *Fr. L. Grundtvig* i anledn. af 100-aaret for dennes fødsel 1854 registreres ikke i nærv. oversigt.

b. Privatliv, personlig udvikling.

Jens Rolighed: »Julemorgen var mit himmerig«.

Aalborg Amtstid. 24. dec. 1954. — Om Gr.s barndom.

Johs. Feveile: I har og en sådan stjerne —! Et julepræludium over et gammelt tema.

Indre Missions Tidende 1954, 665—667 (jule-nr.). — Halvt digterisk skildring af Gr. som dreng i Tyregod samt af hans krise 1810.

Steen Johansen: Gr. og teatret endnu engang.

Gr.-Studier 1954, 96—97.

Om Gr. som præst i *Udby*, se *Paul Nedergaard*: Dansk præste- og sognehistorie . . . II. Rolskilde stift. 1951—54, 725—727. — I *Præstø*, se s.st. 695 f. — Om *Marie Toft og Gr.*, se s.st. 644—646.

Adjunkt (senere provst) *D. P. Smith's erindringer om Gr., især paa landemodet i Roskilde 1811*, se Fra Københavns Amt (Aarbog udg. af Hist. Samf. f. Kbh.s Amt) 1954, 49—51 (ved *Fanny Fang*; nu uforkortet gengivet). — Jf. Politiken 13. juni 1954.

Bjørn Kornerup: Gr. i den grundlovgivende Rigsforsamling.

Kirkehist. Saml. 7. rk., bd. II, 279—280.

Henry Kaiser: En Paaske i Vartov.

Vendsyssel Tidende 11. apr. 1954. — Om Gr.s sindssygdом 1867.

Carl Weltzer: N. F. S. Gr.s sidste Fest.

Kirkehist. Saml. 7. rk., bd. II, 91—170. — Her gengives (kommenteret) *Niels Lindbergs* udførlige skildring af Gr.s død og jordefærd m. v.

c. Litterært eller personligt forhold til enkeltpersoner — eller disses forhold til Gr.; sammenstillinger mellem Gr. og andre.

C. Bartholdy: Gr. og Brunner.

Indre Missions Tidende 11. apr. 1954 (fortsat 18. og 25. apr., 2., 9., 16. og 23. maj; udgjorde en artikelserie m. hovedtitlen: Er Folkekirken en borgerlig Indretning? Den første af artiklerne fremkom 4. apr., hvori intet om Gr.). — Hertil *Fr. Schrøder* i Højskolebl. 28. maj 1954.

Søren Holm: Gr. and *Kierkegaard*. Parallelen und Kontraste.

Zeitschrift für systematische Theologie 1954, 158—176.

Gr. og Chr. *Molbeck*, se *Morten Borup*: Christian Molbeck, 1954, jf. hertil Steen Johansens Gr.-bibliogr. IV, 122.

d. *Teologiske, filosofiske og psykologiske spørgsmaal vedr. Gr.*

(Alfabetisk efter forff.; saaledes ogsaa i de flg. grupper.)

Henning Høirup: Fra døden til livet. Gr.s tanker om liv og død. 1954. — Skrifter udg. af Gr.-Selskabet VII. — 112 s.

Anmeldt bl. a. af flg.: *P. Augustinus* i Menighedsbl. 15. aug. 1954; *Th. Balslev* i Gr.-Studier 1955, 98—100; *J. Bukdahl* i Politiken 15. sept. 1954 og i Dansk Udsyn 1955, 192 f.; *P. Hansen* i Vejle Amts Folkebl. 10. juli 1954; *Carl Hermansen* i Aalborg Amtstid. 2. sept. 1954; *S. H.* (∴ *Søren Holm*) i Bogens Verden 1954, 291; *Jørgen Jensen* i Bavn 28. okt. 1954; *Peter P. Rohde* i Information 12. aug. 1954.

Johannes Knudsen: Gr. and American Theology Today.

Lutheran World, Winter 1954/55. Vol. I, No. 4, p. 277—287.

e. *Litterære eller filologiske behandlinger af dele af Gr.s forfatterskab bortset fra salmerne.*

Gustav Albeck: »Strandbakken ved Egeløkke« og »Havet«. Textkritiske Studier i et Par af Gr.s Ungdomsdigte.

Gr.-Studier 1954, 22—39.

Hans Degen: Et Gr.-digt fra Egelykke-Tiden. En skitse.

Kirkehist. Saml. 7. rk., bd. II, 256—264.

Referat af tale af forstander *Jørgen Jessen*, Vallekilde, om Gr. som historiker.

Holbæk Amts Venstreblad 20. sept. 1954.

Johannes Knudsen: Gr. and Mythology.

The Lutheran Quarterly Vol. VI, Nov. 1954, No. 4, p. 299—309.

Niels Kofoed: Gr. som selvbiograf. Med særligt henblik paa tidsrummet 1800—1810. 1954. — Skrifter udg. af Gr.-Selskabet VIII. — 136 s.

Anmeldt bl. a. af flg.: *Gustav Albeck* i Jyllandsposten 9. sept. 1954; *Jørgen Bukdahl* i Politiken 20. dec. 1954; *S. H.* (∴ *Søren Holm*) i Bogens Verden 1954, 542 f.; *Henning Høirup* i Aalborg Amtstid. og Fyns Tid. 13. okt. 1954; *Vejle Amts Folkebl.* 23. dec. 1954; *N. P. J.* i Langelands Folkebl. 2. okt. 1954; *N. Nøjgaard* i Præsteforeningens Blad 5. nov. 1954; *Vagn Riisager* i Krist. Dagbl. 12. okt. 1954; *Peter P. Rohde* i Information 10. dec. 1954; *Paul V. Rubow* i Berl. Aftenavis 6. okt. 1954.

William Michelsen: Tilblivelsen af Gr.s historiesyn. Idehistoriske studier over Gr.s Verdenskroniker og deres litterære forudsætninger. I—II. 1954.—Skrifter udg. af Gr.-Selskabet VI. — 367 s.; disputats. Doktorhandlingen fandt sted 6. apr. 1954.

Anmeldt bl. a. af flg.: *P. Augustinus* i Menighedsbl. 16. maj 1954; *Ernst J. Borup* i Højskolebl. 23. apr. 1954 (m. referat af oppositionen ved doktorhandlingen; hertil *W. Michelsen* s.st. 14. maj); *Jørgen Bukdahl* i Politiken 14. juni 1954 og i Dansk Udsyn 1955, 196—199; *Ernst Fink* i Høng Husmandsskole. Julen 1954, 6—10 (Gr.s arv og efterklang) og i Tidskrift för svenska folkhögskolan 1954, 207—211; *R. G.* (∴ *Gandrup*) i Aarhus Stiftstid. 6. apr. 1954; *Villiam Grønabæk* i Jyllandsposten 7. apr. 1954; *S. H.* (∴ *Søren Holm*) i Bogens Verden 1954, 185 f.; *Chr. Kirchhoff*

Larsen i Børsen 6. apr. 1954; *Th. Krøgholt* i Fyns Tidende 28. maj 1954; *Georg Landberg* i Lychnos. Lärdomshistoriska samfundets årsbok 1954—55 (Uppsala 1955), 399—401; *Asger Nyholm* i Vestkysten 22. apr. 1954; *Peter P. Rohde* i Information 5. apr. 1954; *Paul V. Rubow* i Berl. Aftenavis 7. apr. 1954 (R.s opposition ved doktorhandlingen).

C. S. Nygaard: Romantik og kristendom.

Sorø Amtstid. 20. apr. 1954. — Især om Gr.s Thorvaldsen-digt 1844, iøvrigt om Gr. 1844 og Gr. som kristen.

August F Schmidt: Gr. i Sproghistorien.

Fyns Venstreblad 26. febr. 1954. — Betragtninger m. udgangspunkt i behandlingen af Gr.s sprog i P. Skautrups sproghistorie III, 1953.

Helge Toldberg: Gr. og den danske Rimkrønike.

Gr.-Studier 1954, 40—95.

f. Gr.s salmer.

1.

O m salmerne i alm.

Uffe Hansen: Af salmesangens historie. X. Thomas Kingo.

Menighedsbl. 19. sept. 1954. — Heri berøres ogsaa Gr.s forhold til Kingos salmer, forskellen i begge digteres livssyn etc.

P. E. Rynning: Salmediktningi i Noreg. I—II. Oslo 1954. — I bd. II, som behandler tiden efter 1814, ogsaa om Gr. som salmedigter og om indførelsen af hans salmer i Norge.

2.

Enkelte salmer.

Uffe Hansen: Hvordan skal vi lønne Herren?

Roskilde Stiftsblad 1954, 52—53. — Bl. a. om Gr.s salme »Jesus! at du blev min Broder!«

Uffe Hansen: En Gr.-salme i den nye Salmebog.

Nationaltidende 7. marts 1954. — Om »Lyksaligt det Folk, som har Øre for klang herovenfra«.

Aage Jespersen: Kingo-Grundtvig. I—II.

Præsteforeningens Blad 30. apr. og 7. maj 1954. — Heri især om forholdet mell. Kingos »Hvor dejlig skal Guds Kirke staa« og Gr.s omdigtning af samme (m. samme førstelinie).

Thorvald Laursen: »Velkommen igen, Guds engle smaa —«. Da salmen blev til. Sorø Amtstid. 24. dec. 1954.

A. Bartholdy Møller: Omkring en Salme af Gr.

Vejle Amts Folkebl. 17. marts 1954. — Bl. a. om »Herrens Røst, som aldrig brister«.

S. Nielsen: Kimer, I klokker.

Aalborg Stiftstid. 22. dec. 1954.

A. Poulsen: Krist stod op af Døde!

Vejle Amts Folkebl. 17. apr. 1954.

August F. Schmidt: Dejlign er den himmel blaa.

Aarhus Stiftstidende 18. dec. 1954.

August F. Schmidt: Dagvisen.

Vestkysten. Tillæg. 20. dec. 1954. — Om »Den signede Dag ...«.

Vilh. Strange-Hansen: Menneske først og kristen så.

Roskilde Stiftsblad 1954, 116—117. — Om »Lyksaligt det Folk, som har Øre for Klang herovenfra«.

Mindre bladartikler om visse Gr.-salmers optagelse i eller udeladelse af den ny salmebog er ikke medtaget her. — Enkelte oplysninger om Gr.-sange eller -salmer i Folkehøjskolens sangbog, se *Poul Dam* i Dansk Udsyn 1954, 126—147.

g—k. Gr. og England; Gr. som politiker; Gr. og Sønderjylland;
Gr. og Vartov; Gr. og det folkelige.

Frode Aagaard: Gr. og junigrundloven.

Aalborg Amtstid. 4. juni 1954.

H. Lund Hansen: Hvad Gr. saa — og ikke saa — i England.

Fyns Venstreblad 12. juni 1954.

H. Østergaard-Nielsen: Ansvar og Folkelighed.

Julebogen. Udg. af Kirkeligt Samfund af 1898. 1954, 72—88. Heri s. 80 ff. om Gr.

Svend Zachariassen: Gr.s Indflydelse paa Kunsten i Danmark.

Vartovbogen 1954, 11—35.

1. Gr.s skoletanker, Gr. og højskolen (folkeoplysningen), Gr. og Norden.
(Udvalg.)

Frode Aagaard: Det folkelige foredrag.

Fyns Tidende 17. sept. 1954. — Bl. a. om Gr.s foredragsvirksomhed.

Jørgen Bukdahl om Gr.s Gøteborg-tanke, se Dansk Udsyn 1954, 249 f.

Chr. Christensen: Højskole eller noget andet.

Randers Dagblad 27. okt. 1954.

H. Engberg-Pedersen: Højskolens Opbrud.

Berl. Tid. 16. nov. 1954.

Lad bare Gr. køre paa Knallert! Interview med forstander *J. Kr. la Cour Mad-*
sen om det folkelige oplysningsarbejde.

Svendborg Avis 8. nov. 1954. — Hertil *Vagn Christensen* i Vejstrup-
Bogen 1954, 11—15.

Olav S. Midttun: Bjørnstjerne Bjørnson og folkehøjskolen. Oslo 1954. 141 s.

Heri ogsaa om Bj. og Gr. og den danske folkehøjskole.

Harald Petersen: Højskolen i Tidens Strøm.

Aarskrift for Ask-Elever. 1954, 17—22.

Hans Thysen. Højskolens mørkemænd.

Krist. Dagbl. 4. aug. 1954.

Chr. Winther: Højskolens fremtid.

Vestkysten 24. marts 1954.

m. Gr. og det menneskelige, det sociale.

n—o. *Grundtvigianismen (som kirkelig retning); Gr. og missionen.*
(Udvalg.)

- Peder Bukh*: En grundtvigsk Vækkelsesbevægelse paa Aarhusegnen. Aarhus Amtstidende 17., 23., 30. juni, 28. juli 1954.
- Jacob Busk*: Ensomhed og fællesskab. Sorø Amtstid. 11. nov. 1954. — Referat af det grundtvigske vennemøde paa Snoghøj.
- Carl Hermansen* i Menighedsbladet 31. okt. 1954 i »Redaktørens ugebrev« om tidligere opfattelse (især hos biskop G. P. Brammer) af grundtvigianismen som et »parti«, en »sekt«. Hertil K. P. Mikkelsen s.st. 12. dec. og C. H.s svar i samme nr.
- Halfdan Høgsbro*: Dansk Kirkeliv i Amerika. Berl. Tidende 12. nov. 1954. — Heri ogsaa om grundtvigianismens kaar i U. S. A.
- Den danske Kirkes Historie*. Under Redaktion af Hal Koch og Bjørn Kornrup. VI. 1954. Tiden 1800—1848 af Hal Koch. — 365 s. — Heri den unge Gr. behandlet s. 155—174; Gr.s kirkekamp 221—233; grundtvigianismen 235 ff.
- Arne Brandt Pedersen*: Om vækkelsen i Vendsyssel. Vraa Højskoles Aarsskrift 1954, 3—8. — Om den gr.-ske vækkelse i Vendsyssel i det 19. aarh., bl. a. om Skov-Kirsten og Bertel Henriksen. Om grundtvigianismens stilling til Lindhardt-debatten om »det evige liv«, se interview med biskop Gudmund Schiøler i Nationaltidende 26. sept. 1954.
- A. Pontoppidan Thyssen*: Det grundtvigske Møde i Middelfart 1891 og dets Forudsætninger. Bidrag til Belysning af den gammelgrundtvigske Retning. Kirkehist. Saml. 7. rk., bd. II, 171—230. — Hertil Fr. Schrøder i Menighedsbladet 4. apr. 1954 (Af Kirkeligt Samfunds forhistorie).

p. *Grundtvigianere.*

- I. Bjerregaard-Petersen*: 50-aarigt grundtvigsk menighedsjubileum i Aarhus. Demokraten 5. sept. 1954.
- Jens Futtrup*: Nordmanden Ole Vig. — Se under *Tilføjelser* i slutn. af nærvær. oversigt.
- Anker Jensen*: Wilhelm Andreas Wexels. Præsteforeningens Blad 5. marts 1954.
- P. G. Lindhardt*: En dansk sognepræst. Morten Pontoppidan. 1954. 161 s. — Hertil P. Bukh i Højskolebl. 27. aug. 1954.
- P. G. Lindhardt*: De ædles æt . . . Politiken 26. nov. 1954. — Mindeartikel i anledn. af 100-aaret for F. F. Falkenstjernes fødsel.
- Paul Nedergaard*: Dansk præste- og sognehistorie. . . II. Roskilde stift. 1951—54. — Heri ogsaa behandlet talrige fremtrædende grundtvigianere, fx. F. E. Boisen, J. F. Fenger, Carl Koch, Peter Rørdam, se bogens personregister. — Jf. IV b her foran.
- C. S. Nygaard*: Pinsetiden i den grundtvigske Menighed. Højskolebladet 4. juni 1954. — Heri om den første generation af grundtvigske præster, især V. Birkedal, P. Rørdam.
- Om Vilh. Birkedal som forfatter til en salme, se *P. Poulsen*: Salmebogen fortæller. 1954, 124—132.
- Henri Werring*: Lars Eskeland. Læreren og mennesket. Oslo. 1954 —150 s.

q. *Grundtvig-Selskabet og dets publikationer.*

Gr.-Selskabet har i 1954 udsendt følgende skrifter:

Grundtvig-Studier 1954. Under redaktion af *Gustav Albeck.* — 116 s.

Anmeldt bl. a. af flg.: *Jørgen Bukdahl* i *Politiken* 20. dec. 1954; *N.P.J.* i *Langelands Folkeblad* 2. okt. 1954; *Th. Krøgholt* i *Fyns Tidende* 29. okt. 1954; *Christian Nielsen* i *Sorø Amtstidende* 18. okt. 1954; *Vagn Riisager* i *Krist. Dagbl.* 12. okt. 1954; *Peter P. Rohde* i *Information* 10. dec. 1954; *Paul V. Rubow* i *Berl. Aftenavis* 6. okt. 1954; *Holger Sørensen* i *Menighedsbladet* 19. dec. 1954.

I Gr.-Selskabets serie »Skrifter udgivet af Grundtvig-Selskabet« er i 1954 udsendt:

Bd. VI. *William Michelsen:* Tilblivelsen af Gr.s historiesyn.

Anmeldelser, se IV e her foran.

- VII. *Henning Høirup:* Fra døden til livet. Gr.s tanker om liv og død.

Anmeldelser, se IV d her foran.

- VIII. *Niels Kofoed:* Gr. som selvbiograf.

Anmeldelser, se IV e her foran.

Referat af Gr.-Selskabets aarsmøde 22. okt. 1954, se *Krist. Dagbl.* 23. okt. 1954. — Se ogsaa *Højskolebl.* 29. okt. 1954.

Tilføjelser til tidligere oversigter over Gr.-litteratur.

Til oversigten over litt. 1952 (i Gr.-Stud. 1954) tilføjes:

Ad IV p: *Ernst J. Borup:* Højskoleforstander Alfred Povlsen, Ryslinge. 1952. Kirkeligt Samfunds Forlag. — 114 s.

Til oversigten over litt. 1953 (i Gr.-Stud. 1955) tilføjes:

Ad II: Et brev fra Gr. til Oehlenschläger 1812 (og svarbrev fra Oehl.) er tr. i: Breve fra og til Adam Oehlenschläger 1809—29. I (1953), 73—76, med Oehl.s svar 76—80.

Ad III: *Johannes Knudsen:* Grundtvig Research.

The Lutheran Quarterly, Vol. 5, May 1953, No. 2, p. 167—174.

Ad IV d: *Vagn Hansen:* La conception ecclésiologique de N. F. S. Grundtvig. Dieu Vivant. Vol. 25 (1953), p. 143—146.

Ad IV h: *Sven Clausen:* De danske statsteorier. 1953. — Heri om Gr.s politiske anskuelser 213—216.

Ad IV l: *Uffe Grosen:* Noget om folkeoplysningen! Tale ved elevmødet 1953. Fra Vallekilde Folkehøjskole 1953, 16—26.

Ad IV p: *Torstein Høverstad:* Ole Vig. Ein norrøn uppsedar (ø: opdrager). Hamar 1953. — 447 s. — Hertil *Jens Futtrup* i *Højskolebladet* 30. apr. 1954 (Nordmanden Ole Vig).

Ad IV p: Her tilføjes s. 118, lin. 11 f. o.: og samme i *Samtiden* 1954, 308—326.